

manjaka djelo imade trajnu vrijednost.

Dr. Pazman.

Čunko Mirko: Priručnik za vođe hrvatskih katoličkih društava. Izdao „Zbor duhovne mladeži Zagrebačke“. Tiskara Hrvatskog katoličkog tiskovnog društva. Zagreb 1913. u 8° str. 120.

Ovo je veoma praktična knjiga, osobito potrebna u ovo vrijeme i zgodan doista priručnik za vođe hrvatskih katoličkih društava, koji sadržaje u glavnom upute, kako da se postupa kad netko hoće osnovati društvo mladića ili djevojaka. Osim predgovora (koje je napisao izdavaatelj „Zbor duh. ml. Zagr.“) i uvoda govor je ponajprije općenito o društvima i organizacijama omladine, a zatim o postupku kod osnivanja društva i upravljanju društva, ter o životu i radu društva. U dodatku se napose spominju nekoja ponajglavnija katolička društva, kao Marijine družbe, treći red sv. Franje, karitativna društva i dr. Pisac je svoja uputstva razložito ograničio na mladenačka društva, jer je sigurniji uspjeh kod mladeži i jer se doista takove organizacije ponajvećma kod nas i osnivaju. Tko je dobro upućen, kako se ima osnovati mladenačko društvo, ne će mu biti teško osnovati društvo za odrasle, ako već do toga dođe. U ostalom ne će ni to biti na odmet, ako pisac u drugom izdanju svoj „Priručnik“ proširi, ili ako izda i posebni priručnik za ostala društva. Ovu knjigu preporučujemo svakom inteligentnijem štioću, a napose svećenstvu, koje je u prvom redu pozvano, da organizuje katoličku mladež.

Dr. J. Pazman.

Frassinetti-Schlegel: Das Kleinod der christlichen Mädchen. (Die heilige Jungfräulichkeit.) Nach der 27. Auflage des Originals ins Deutsche übertragen durch P. Leo Schlegel, Cistercienser von Wettingen — Mehrerau. Einzig berechtigte Übersetzung. Mit Approbation der erzb. Ordinariates München-Freising und Erlaubnis der Or-

densobern. 12.—15. Tausend. München 1912. Druck u. Verlag von Carl Aug. Sayfried et Comp. u. 16 str. 120.

To je malena neznatna knjižica, ali zlata vrijedna. Kao što je prošloga vijeka Isusovac Adolf de Doss napisao za mladiće zlatnu knjižicu „Die Perle der Tugenden“ — na hrvatski prevedena pod naslovom „Biser-krjepost“ — tako je u isto gotovo vrijeme i župnik talijanski i prior Sv. Sabine u Genui Josip Frassinetti sličnu knjižicu napisao za djevojke i djevojčice, a u njemački pretočio redovnik cistercita O. Leon Schlegel. U 1. pogl. govor je o cijeni djevičanstva u st. zavjetu, u novom zavjetu, pouci sv. Otaca, primjeru Svetih, zdravom razumu i nagradi vječnoj. U 2. pogl. riječ je o prednosti djevičanstva pred ženidbom. U 3. pogl. odgovara se na razne prigovore protiv djevičanstva. U 4. pogl. govori pisac o osobama i mjestima, gdje se njeguje i čuva djevičanstvo. U 5. pogl. govor je o sredstvima potrebnim za to, da se djevičanstvo sačuva. Knjižica je napisana laganim i lako razumljivim stilom, prijevod je dobar, a nada sve vrijedna sadržina. Preporučujemo.

Dr. Pazman.

Laktancije: Kako umriješe progonitelji Crkve. Preveo i bilješkama popratio Bruno Lovrić. Spomen-knjižica prigodom Konstantinova jubileja. Tisak biskupske tiskare u Djakovu, 1913. u 8° str. IX. + 68. Cijena K 1'—.

Pisac je u zgodan čas izdao svoj prijevod Laktancijeva klasičnog djela „De mortibus persecutorum“, u kojem ovaj apologeta i historičar laganim i jasnim stilom pripovijeda, kako su nesretno zaglavili okrutni progonitelji kršćana carevi rimski kao Neron, Domicijan, Decije, Valerijan, Dioklecijan, Galerije i drugi cezari. Ovo djelo imade za to veliku vrijednost, jer je pisac savremenik onih događaja, o kojima piše. Laktancije bio je učitelj govorništa u Nikomediji za carevanja Dioklecijanova, a bio je također učitelj i odgojitelj Konstantinovome sinu Kripsu, kako

to prevodilac zgodno u predgovoru ističe. Da je ovo djelo doista napisao Laktancije, svjedoči sv. Jeronim. Ovim prijevodom lijepo je djelce dobila hrvatska bogoslovska književnost. — Preporučujemo. *Dr. Pazman.*

P. Maule: Sulle virtù cristiane. Lezioni ricavate dalla Somma teologica di s. Tomaso d. Aquino. Vincenza Giovanni Galla 1909. Cijena K 3.

Ascetskih knjiga imade na raznim jezicima, a napose na talijanskom, u obilju. No o većini tih knjiga može se kazati: što čitaš u jednoj, čitaš uz male iznimke i u drugoj; vazda iste misli, samo je oblik nešto različit. Zato i jest više puta dosadno takove knjige čitati.

Spomenuto djelo profesora dogmatike u biskupskom sjemeništu u Vincenzi, nije takovo; ono se znatno odvađa od drugih ascetskih djela. Auktor je svoje djelo sastavio na temelju „Summa theologica s. Thomae“, a kako je andeoski Naučitelj znao u malo riječi mnogo toga izreći; i kako njegov „Summa“ obiluje dubokim mislima a ujedno se odlikuje bistri- nom izražaja: tako te odlike nalazimo i u spomenutom Maulovom djelu.

Razdijeljeno je u 11 poglavlja, a svako poglavlje opet u kraće članke, da predmet bude jasnije prikazan. Počimlje (u 1. pogl.) raspravljanjem o milosti, koja je korjen sviju krjeposti; slijedi o krjepostima u opće (2. pogl.), pa o trima bogoslovnim krjepostima: vjeri, ufanju i ljubavi — (3. do 5. pogl.), onda o četiri stožernim krjepostima i ob ostalima njima podređenim (5.—9.). U posebnom poglavlju (9.) raspravlja o kazni grijeha, a na poslijetku (11. pogl.) o nagradi, obećanoj krjeposnicima.

Auktor promatra pojedine krjeposti sa teoretične i praktične strane, tako da tu nalazimo zgodno isprepletene dogmatičko-filosofske istine sa moralno-asketskim poukama, obazirući se napose na potrebe našeg doba. Evo n. pr. kako svestrano raspravlja o vjeri (pogl. 3.). Cijelo pitanje prikazuje u 24 članka i to: 1. Što je vjera; 2. vjera je potrebita; 3. u vjeri imade otajstva; 4. vjera ne može biti bez otajstva; 5. Bog je premudro ob-

javio istine, koje nije mogao sam razum spoznati; 6. vjera i znanost ni- jesu protivuriječne; 7. vjera koristi znanosti; 8. vjera je stalnija od znanosti; 9—11. dokazi vjere jesu: pro- ročanstva, čudesa, čudesno raširenje kršćanstva; 12. evolucija dogmata; 13. Papa ima odrediti na temelju Bi- blije i tradicije, što se ima vjerovati; 14. vjera je razložita; 15. vjera je združena sa ljubavlju; te nadalje o učincima vjere a pri svrsi: kako se ima raspravljati o vjeri i što se ima držati o tobožnjim okrutnostima Crkve protiv krivovjeraca.

Zadnje poglavlje ovog djela — o nagradi krjeposti — osobito je zgodno umetnuto i imade svoju pedagošku svrhu: ako se kome čini teško opslu- živati sve one krjeposti, o kojima je doslije bilo govora, taj neka upre svoj pogled u budućnost, u život on- kraj groba, jer će tu krjepost biti obilato nagrađena.

Djelom se može svak okoristiti za svoje privatno utvrđenje u krjepo- snom življenju, a može veoma lijepo poslužiti i propovjednicima, kad na- rodu govore o pojedinim krjepostima. Toplo ga zato preporučujemo. Na- bavlja se kod gori spomenute nakladne knjižare Giovanni Galla u Vin- cenzi (Italia). *P. V.*

Dr. Pr. Cerato: Censurae hodie vigentes earumque declaratio practice certa. 3 izd. Vicenza, Giovanni Galla 1912. Cijena K 1'50.

Malena knjiga, ali od velike važ- nosti, osobito za ispovjednike. Ras- pravlja o pitanju, koje spada među najteža pitanja moralke odnosno cr- kovnog prava, naime o crkovnim kaznama. Prikazane su ovdje sve cr- kovne kazne (excommunications Rom. Pont. et episcopis, vel nemini reser- vatae, suspensiones, interdicta, ir- regularitates), koje su još i dandane u krjeposti, te su protumačene i to tako bistro i pregledno, da se slične jasnoće u raspravljanju ovakovih pi- tanja, rijetko gdje nalazi. Pod sva- kom kaznom stavio je auktor dva pa- ralelna stupca tumačenja, u prvomu stupcu naznačuje tko, kada, na koji način upada u dotičnu kaznu; a u drugom stupcu iznosi razne okolnosti